

[Arbejdsministeren]

være bekvæmligt og besværligt at fremskaffe på anden måde.

Udviklingen har været parallel på arbejdsmiljøområdet og i miljøbeskyttelsen, og det har derfor været naturligt at imødekomme arbejdsmarkedsudvalgets ønske om koordinering af overvejelserne. Dette lovforslag skal således i nogen grad ses som et sidestykke til det forslag til lov om kemiske stoffer og produkter, som miljøministeren fremsatte i november måned. Tilsammen skulle disse to lovgivninger give muligheder for at skaffe nødvendig viden om og kontrol med produktion, omsætning og brug af farlige stoffer og stoffer, der kan rumme risiko for sundhed og miljø.

De to lovgivninger – arbejdsmiljøloven og miljøministeriets lovgivning – skal supplere hinanden, og for at lette samarbejdet og undgå dobbelt arbejde for såvel administrationen som virksomheder og organisationer er det besluttet, at der nedsættes et koordineringsudvalg mellem de to ministerier.

Det er væsentligt at understrege, at der er tale om instrumenter til en opbygning eller snarere udbygning af det nødvendige apparat. Opgaven er så stor og kræver så betydelig indsats, at den nødvendigvis må løses gradvis over en årrække. Det er derfor også hensigten, at den planlagte koordinering mellem de to ministerier skal sigte på løbende at koordinere og udnytte de eksisterende og fremtidige ressourcer så rationelt som muligt ud fra en samfundsmæssig synsvinkel, uanset under hvilket ministerium de er placerede.

Det centrale i forslaget er, at der gives arbejdsministeren adgang til at skaffe øget viden frem om stofferne og deres virkninger på de beskæftigedes sikkerhed og sundhed, og at mulighederne øges for at udnytte denne viden til at forebygge på det tidligst mulige stadium.

Midlørne hertil er hjemmel for arbejdsministeren til at pålægge dem, der fremstiller og importerer stoffer og materialer, at foretage undersøgelser eller på anden måde skaffe dokumentation for stoffernes egenskaber og virkninger og at indgive anmeldelse herom til arbejdsmiljøinstituttet. Her skal de sammen med anmeldelser efter miljøministeriets lovgivning og oplysninger fra bestående registre indgå i et EDB-register, der oprettes som fælles serviceinstrument for arbejdstilsynet

og miljøstyrelsen og dertil knyttede institutioner m. v. Den indsamlede viden skal danne basis for den nødvendige regeldannelse om brugen af farlige stoffer og kontrol med disse og for information og vejledning til virksomheder og organisationer.

I tilknytning hertil søges hjemmel til at indføre krav om forhåndsgodkendelse af visse stoffer og materialer.

Risikoen på nogle områder kan være så stor, at man ikke kan nøjes med den efterfølgende kontrol, men må sikre en vurdering af stoffet hos arbejdstilsynet, før produktion eller import påbegyndes eller stoffet tages i brug.

Endelig er det fundet påkrævet at få understreget, at det princip, der i øvrigt gælder i arbejdsmiljøet, at farlige arbejdsprocesser eller hjælpemidler skal erstattes af ufarlige eller mindre farlige, hvor det lader sig gøre, også skal gælde anvendelsen af stoffer og materialer. Den bredere viden, som anmeldelsessystemet og registret tilvejebringer, skal bl. a. bruges i vejledning om, hvorledes dette princip (»substitutionsprincippet«) føres ud i praksis.

Foruden hovedemnet stoffer og materialer omhandler lovforslaget en mindre justering af arbejdsmiljørådets sammensætning, således at der kommer en lidt bedre repræsentation for det offentlige som arbejdsgiver. Det må anses for rimeligt, at staten og kommunerne får hver et medlem i stedet for som hidtil at skulle dele et mandat. Balancen i rådet mellem arbejdsgivere og arbejdstagere er opretholdt ved at give yderligere et medlem til de offentligt ansatte repræsenteret ved Akademikernes Centralorganisation, der nu har ca. 100.000 medlemmer, hvoraf en meget stor del er offentligt ansatte.

Endelig skal nævnes, at der er foretaget en omformulering af tavshedspligten, der skal sikre større mulighed for en åben debat om arbejdsmiljøspørgsmål uden at tilsidesætte hensynet til diskretion omkring forhold, der med rette kan betragtes som fortrolige.

Lovforslaget er blevet til efter grundig drøftelse med arbejdsmarkedets parter i arbejdsmiljørådet, der enstemmigt har givet sin tilslutning til ændringerne.

Lovforslaget er, som arbejdsmiljøloven i øvrigt, udformet som rammebestemmelser, der skal udfyldes efterfølgende med regler. I udformningen af disse vil arbejdsmarkedets